

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

06-01-122S

СИЛАБУС SYLLABUS	Технологія роботи над дисертацією PhD Thesis Technology	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	OK 3	
Освітній рівень Level of Education	освітньо-науковий (третій) educational and scientific (third)	
Галузь знань Field of Knowledge	05	Соціальні та поведінкові науки Social and Behavioural Studies
Спеціальність Field of Study	051	Економіка Economics
Освітня програма Degree Programme	Економіка Economics	

РІВНЕ – 2023

Силабус навчальної дисципліни «Технологія роботи над дисертацією» для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня (PhD), які навчаються за освітньо-науковою програмою «Економіка» спеціальності 051 «Економіка». Рівне: НУВГП, 2022. 13 с.

ОП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/33122/>

Розробник силабусу: *Савіна Наталія Борисівна, д.е.н., професорка, проректорка з наукової роботи та міжнародних зв'язків, Нікитенко Д.В., д.е.н., професор, професор кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу*

Силабус схвалений на засіданні кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу
Протокол № 8 від «17» лютого 2023 року

Завідувач кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу:
Кушнір Ніна Борисівна, к.е.н., професор.

Керівник (гарант) ОП: *Нікитенко Д. В., доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ
Протокол № 9 від «15» червня 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІЕМ: проф. Ковшун Н. Е.

© НУВГП, 2023

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
ТЕХНОЛОГІЯ РОБОТИ НАД ДИСЕРТАЦІЄЮ	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>освітньо-науковий (третій)</i>
Освітня програма	<i>Економіка</i>
Спеціальність	<i>051 Економіка</i>
Рік навчання, семестр	<i>1 рік навчання, семестр 2</i>
Кількість кредитів	<i>3</i>
Лекції (денна/заочна):	<i>16/2 год.</i>
Практичні заняття (денна/заочна):	<i>14/6 год.</i>

Самостійна робота (денна/заочна):	60/82 год.
Курсова робота:	ні
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА

Лектор	<i>Савіна Наталія Борисівна</i> докторка економічних наук професорка проректорка з наукової роботи та міжнародних зв'язків
	

Вікіситет	https://cutt.ly/iT6y0IX
-----------	---

ORCID	https://orcid.org/0000-0001-8339-1219
-------	---

Канали комунікації	n.b.savina@nuwm.edu.ua https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3729
--------------------	---

Практичні заняття	<i>Нікитенко Дмитро Валерійович</i> доктор економічних наук професор професор кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу
	

Вікіситет	https://cutt.ly/YgJ2hU3
-----------	---

ORCID	https://orcid.org/0000-0003-4989-0879
-------	---

Канали комунікації	d.v.nikytenko@nuwm.edu.ua https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3729
--------------------	---

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ

Мета та завдання

Метою навчальної дисципліни є набуття здобувачами теоретичних знань та практичних навичок щодо здійснення науково-дослідної роботи, у процесі якої вони уміли б правильно формулювати проблеми, розробляти та обґрунтовувати шляхи та методи їх ефективного вирішення. Опанування предметом дисципліни сприятиме правильній організації, успішному написанню та захисту кваліфікаційної роботи за фахом.

Завдання навчальної дисципліни:

- опанувати концептуально методологію наукового пізнання;
- показати значення та важливість науково-дослідної роботи;
- з'ясувати зміст та функціональне призначення загальнонаукових та конкретно-специфічних методів, принципів дослідження різноманітних явищ і процесів;
- проаналізувати основні методологічні засади формування наукової інтуїції та мислення, напрямки та концепції сучасної науки;
- сформулювати уміння і навички у виборі напряму наукового дослідження, розробці програми та проведенні наукових досліджень;
- набути досвід логічного викладу та правильного оформлення результатів досліджень і кваліфікаційних робіт для прилюдного захисту.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

Moodle: <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3729>

**Передумови вивчення
(місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі)**

Ефективність засвоєння змісту навчальної дисципліни значно підвищиться, якщо здобувач освіти попередньо опанував матеріал освітньої компоненти «Основи наукових досліджень»/ «Методологія наукових досліджень». Дисципліна є обов'язковою для здійснення публічного захисту кваліфікаційної (дисертаційної) роботи

Компетентності

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Спеціальні компетентності:

СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами.

СК07. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проекти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)

PH02. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації.

PH04. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи.

PH06. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

PH08. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми

PH09. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.

PH10. Працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами, такими як Web of Science, Scopus та ін. Знати та розуміти зміст і порядок розрахунку основних кількісних наукометричних показників ефективності наукової діяльності (індекс цитування, індекс Хірша (h-індекс), імпакт-фактор).

Структура та зміст навчальної дисципліни

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	усього	Денна форма					усього	Заочна форма				
		у тому числі						у тому числі				
		л	п	л	і.р.	с.р.		л	п	л	і.р.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль I. Методологія наукових досліджень												
1. Наука та наукові дослідження в сучасному світі	8	2	1	-	-	6	8	-	-	-	-	8
2. Характеристика та етапи проведення наукового дослідження	8	2	1	-	-	6	8	-	-	-	-	8
3. Методика виконання дисертації	8	2	2	-	-	4	8	1	-	-	-	7

4. Процес проведення наукового дослідження	8	2	2	-	-	4	8	1	1	-	-	6
5. Науково-методичні підходи до написання дисертації	8	2	2	-	-	4	8	-	1	-	-	7
Разом МК1	40	10	8	-	-	24	40	2	2	-	-	36
Змістовний модуль 2. Оформлення результатів наукових досліджень												
6. Загальні вимоги та правила оформлення дисертації	10	2	2	-	-	4	10	-	1	-	-	9
7. Оформлення та публічна презентація результатів досліджень у вигляді наукових робіт	10	2	2	-	-	5	10	-	1	-	-	9
8. Академічна культура та добросовісність науковця	10	1	2	-	-	6	10	-	2	-	-	8
9. Процедура присудження наукового ступеня доктора філософії	10	1	-	-	-	7	10	-	-	-	-	10
Разом МК2	40	6	6	-	-	26	40	-	4	-	-	36
Модуль 2												
ІНДЗ	10					10	10	-	-	-	-	10
Усього	90	16	14			10	50	2	6	-	-	82

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Методологія наукових досліджень

Тема 1. Наука та наукові дослідження в сучасному світі
Основні етапи підготовки здобувачів наукового ступеня доктора філософії.

Сучасний стан науки та наукових досліджень.

Нормативно-правове регулювання наукової діяльності в Україні.

Інформаційна база наукових досліджень.

Тема 2. Характеристика та етапи проведення наукового дослідження

Сутність та характеристика наукових досліджень.

Фундаментальні та прикладні наукові дослідження.

Етапи проведення дослідницької роботи.

Тема 3. Методика виконання дисертації

Виникнення ідеї наукового дослідження та вибір теми дисертації.

Формулювання мети наукового дослідження, визначення об'єкту та предмету дослідження.

Вибір загальних та спеціальних методів дослідження.

Складання плану дисертації.

Вибір літературних джерел та аналітичних матеріалів.

Тема 4. Процес проведення наукового дослідження
Систематизація накопиченого матеріалу відповідно до плану роботи.
Узагальнення наукових фактів та аналіз результатів дослідження.
Оформлення результатів дослідження у розділах дисертації.
Впровадження наукових досліджень.

Тема 5. Науково-методичні підходи до написання дисертації
Складові вступу до дисертації.
Практичне значення та апробація результатів дисертації.
Взаємозв'язок завдань, наукової новизни, висновків.
Мова та стиль викладу матеріалів.

Змістовний модуль 2. Оформлення результатів наукових досліджень

Тема 6. Загальні вимоги та правила оформлення дисертації
Правила та технічні вимоги оформлення дисертації.
Вимоги до оформлення структурних елементів дисертації.
Анотація дисертації, методика її написання та оформлення
Загальні правила цитування та посилання на використані джерела.
Оформлення списку використаних літературних джерел.

Тема 7. Оформлення та публічна презентація результатів досліджень
у вигляді наукових робіт
Основні вимоги до опублікування результатів дисертації.
Структура наукових праць для публікування в наукових виданнях.
Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації.
Передумови проведення попередньої експертизи дисертації.
Публічна презентація здобувачем наукових результатів дисертації.
Сприйняття доповіді дослідження.

Тема 8. Академічна культура та доброчесність науковця
Поняття та сутність академічної культури
Академічна доброчесність: визначення та значення
Плагіат та його види
Особливості наукової етики та взаємин у науковій спільноті.
Відповідальність науковця перед суспільством

Тема 9. – Процедура присудження наукового ступеня доктора
філософії
Умови звернення до вченої ради ЗВО щодо утворення разової
спеціалізованої вченої ради.
Процедура захисту дисертації.
Технологія публічного захисту дисертації на засіданні разової
спеціалізованої вченої ради.
Набрання чинності рішення щодо присудження наукового ступеня
доктора філософії.

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна форма)	Кількість годин (заочна форма)
1	Наука та наукові дослідження в сучасному світі	1	-

2	Характеристика та етапи проведення наукового дослідження	1	-
3	Методика виконання дисертації	2	
4	Процес проведення наукового дослідження	2	1
5	Науково-методичні підходи до написання дисертації	2	1
6	Загальні вимоги та правила оформлення дисертації	2	1
7	Оформлення та публічна презентація результатів досліджень у вигляді наукових робіт	2	1
8	Академічна культура та доброчесність науковця	2	2
	Разом	14	6

Форми та методи навчання

Методи навчання:

- 1) лекція у формі діалогу;
- 2) проблемні лекції;
- 3) навчальна дискусія;
- 4) творчий метод;
- 5) проблемно-пошуковий метод;

Технології навчання:

- мультимедійна презентація
- аналіз конкретних ситуацій;
- тестові завдання.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/ результатів навчання

Для досягнення цілей та завдань курсу здобувачам потрібно у повному обсязі та вчасно виконати завдання як усні, так і письмові, які розміщені на платформі MOODLE, здати модульний контроль.

Викладач проводить оцінювання індивідуальних завдань здобувачів вищої освіти шляхом усного опитування, тестування та/або письмових завдань.

Здобувачі, які навчаються за індивідуальним графіком, самостійно опрацьовують теми практичних і самостійних завдань. Результати виконання аспіранти надсилають викладачу. Після перевірки та оцінювання бали фіксуються в журналі оцінок.

За вчасне та якісне виконання завдань здобувач отримує такі обов'язкові бали:

Вид заняття	Бали	Форма контролю
1. Поточна складова оцінювання		
Модуль 1.		
1. Наука та наукові дослідження в сучасному світі	3	Усне опитування/ тестування
2. Характеристика та етапи проведення наукового дослідження	3	Усне опитування/ тестування

3. Методика виконання дисертації	4	Усне опитування/тестування
4. Процес проведення наукового дослідження	4	Усне опитування/тестування
5. Науково-методичні підходи до написання дисертації	4	Усне опитування/тестування
6. Загальні вимоги та правила оформлення дисертації	4	Усне опитування/тестування
7. Оформлення та публічна презентація результатів досліджень у вигляді наукових робіт	4	Усне опитування/тестування
8. Академічна культура та доброчесність науковця	4	Усне опитування/тестування
Усього поточна складова оцінювання:	30	
Модуль 2. ІНДЗ		
1. Підготовка ІНДЗ	20	ІНДЗ
2. Презентація ІНДЗ	10	виступ
Усього підсумкова складова оцінювання:	30	
Модульна контрольна робота 1	20	тестування
Модульна контрольна робота 2	20	тестування
Залік (для заочної форми навчання)	40	тестування
Разом:	100	

Рекомендована література (основна, допоміжна)

1. Домбровська С. М. Технологія захисту дисертацій/ С. М. Домбровська; за заг. ред. д.наук.держ.упр., професора С. М. Домбровської. Харків: Вид-во НУЦЗУ, 2017. 152 с.

2. Ковалів Ю. Абетка дисертанта: методологічні принципи написання дисертації: посібник. Київ: Твім інтер, 2009. 460 с.

3. Конспект лекцій з курсу «Методика виконання дисертаційної роботи (PhD Thesis Prospectus)» для здобувачів наукового ступеня доктора філософії / Укл. І. Я. Омецінська. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 80 с.

4. Підготовка і захист дисертації на здобуття наукового ступеня у галузі технічних наук: Інформ.-довідк. посіб. / Автори-упорядники: д-р техн. наук, проф. В. С. Моркун, д-р техн. наук, проф. М. І. Ступнік, канд. техн. наук В. В. Тронь. Кривий Ріг, 2019. 110 с.

Додаткова література

5. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) : Постанова Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text> (дата звернення 01.02.2023)

6. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#Text> (дата звернення 01.02.2023)

7. Про оприлюднення дисертацій та відгуків офіційних опонентів : Наказ Міністерства освіти і науки України від 14 липня 2015 року № 758 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0885-15#Text>. (дата звернення 01.02.2023)

8. Деякі питання присудження (позбавлення) наукових ступенів : Постанова Кабінету Міністрів України від 17.11.2021 р. № 1197 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1197-2021-%D0%BF#Text>. (дата звернення 01.02.2023)

9. Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії : Постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 року № 44 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-%D0%BF#Text> (дата звернення 01.02.2023)

10. Методологія науки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.inter-pedagogika>.

Поєднання навчання та досліджень

Здобувачі мають можливість додатково отримати бали за виконання:

- написання та опублікування тез;
- написання та опублікування статей в студентському віснику НУВГП;
- участь у конкурсах наукових робіт.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Менеджмент проєктами, самоорганізація, досвід роботи в команді, гнучкість розуму, формування та обґрунтування власної думки

Дедлайни та перескладання

Оголошення щодо дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці Moodle: <https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=3729>

Перескладання поточних контрольних робіт можливе під час консультації.

Складання модулів/підсумкового контролю відбувається відповідно до графіку.

Перездача модулних/підсумкових контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezalezhnootsiniuvannia-znan/dokumenti>.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно Додатку до «Положення про ліквідацію академічної заборгованості у НУВГП» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня (<https://nuwm.edu.ua/naukova-dijalnistj/aspirantura-doktorantura/normativni-dokumenty>). Згідно цього документу і реалізується право здобувача на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Неформальна та інформальна освіта

Здобувачі мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>. При цьому важливо, щоб компетентності та результати навчання, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними результатами навчання з даної навчальної дисципліни та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

За списування під час проведення контролю здобувач позбавляється подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань здобувачу знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.

Всі здобувачі, співробітники та викладачі НУВГП мають бути чесними у своїх стосунках, що застосовується і поширюється на поведінку та дії, пов'язані з навчальною роботою. Здобувачі мають самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці, що регламентовано Кодексом честі студента у НУВГП <https://nuwm.edu.ua/sp/akademichnadobrochesnistj>

Принципи доброчесності у НУВГП та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано НАЗЯВО та положеннями відділу якості освіти НУВГП.

Сайт НАЗЯВО: <https://naqa.gov.ua/>

Відділ якості освіти НУВГП: <https://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/vyo/dokumenti>

Вимоги до відвідування

Здобувачу не дозволяється пропускати заняття без поважних причин.

Заняття (лекції, практичні заняття) можуть відбуватись офлайн або онлайн за допомогою Google Meet за кодом.

Консультації можуть відбуватись офлайн або онлайн за допомогою Google Meet за кодом.

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але виключно в навчальних цілях з даної дисципліни.

Здобувач має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

За об'єктивних причин пропуску занять студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE URL: <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3729>

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

До викладання окремих питань можуть бути залучені провідні науковці.

Автор
Професор кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу

Дмитро НІКИТЕНКО

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №793
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC003040000009B6C3700C8C2C100